

Dział: Woda i roztwory wodne.

Temat lekcji: Stężenie procentowe – rozwiązywanie zadań.

Cel ogólny lekcji:

Poznanie wzoru na masę substancji rozpuszczonej i masę rozpuszczalnika. Poznanie metod rozwiązywania zadań ze stężeniem procentowym z zastosowaniem tych wzorów.

Cele operacyjne:

Uczeń wie:

1. Co określają pojęcia rozpuszczalność, roztwór, stężenie procentowe.
2. Jak zapisać wzór na masę substancji rozpuszczonej.
3. Jak zapisać wzór na masę rozpuszczalnika.
4. Jak obliczyć stężenie procentowe wykorzystując te wzory.

Uczeń umie:

1. Wyprowadzić wzór na masę substancji rozpuszczonej i masę rozpuszczalnika bazując na wzorze stężenia procentowego.
2. Dokonywać obliczeń związanych ze stężeniem procentowym z wykorzystaniem wzorów na masę substancji rozpuszczonej i masę rozpuszczalnika.

Metody pracy:

- Słowna i pogadanka.

Forma pracy:

- indywidualna

Środki dydaktyczne:

- tablica, kreda,
- podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt,
- zbiór zadań dla gimnazjum Maria A. Bigos.

Przebieg lekcji:

1. Część nawiązująca:

- ❖ Przypomnienie wiadomości z ostatniej lekcji dotyczącej stężeniu procentowym: wzór na stężenie procentowe i masę roztworu.

2. Część właściwa:

- ❖ Sformułowanie tematu lekcji.
- ❖ Wyprowadzenie wzoru na masę substancji rozpuszczonej z ogólnego wzoru na stężenie procentowe

$$C\% = \frac{m_s \cdot 100\%}{m_r}$$

gdzie:

C% - stężenie procentowe roztworu,

m_s - masa substancji rozpuszczonej,

m_r - masa roztworu.

$$C\% = \frac{m_s \cdot 100\%}{m_r} / m_r$$

$$m_r \cdot C\% = m_s \cdot 100\% / 100\%$$

$$m_s = \frac{C\% \cdot m_r}{100\%} \quad (3)$$

- ❖ Wyprowadzenie wzoru na masę rozpuszczalnika z ogólnego wzoru na stężenie procentowe

$$C\% = \frac{m_s \cdot 100\%}{m_r}$$

gdzie:

C% - stężenie procentowe roztworu,

m_s - masa substancji rozpuszczonej,

m_r - masa roztworu.

$$C\% = \frac{m_s \cdot 100\%}{m_r} / m_r$$

$$m_r \cdot C\% = m_s \cdot 100\% / C\%$$

$$m_r = \frac{m_s \cdot 100\%}{C\%} \quad (4)$$

$$m_r = m_s + m_{\text{rozp}}$$

$$m_{\text{rozp}} = m_r - m_s$$

❖ Rozwiązywanie zadań - przykłady.

Zadanie 1

Ile gramów cukru potrzeba do przygotowania 250 g roztworu o stężeniu 10%?

Dane: Szukane:
m_r = 250 g   m_s = ?
C% = 10%

I sposób

$$m_s = \frac{C\% \cdot m_r}{100\%} = \frac{10\% \cdot 250}{100\%} = 25\text{g}$$

Odp. Aby przygotować 250 g roztworu cukru o stężeniu 10%, należy użyć 25 g cukru.

II sposób

250 g roztworu stanowi 100%
x g substancji stanowi 10%

$$\text{czyli } \frac{250\text{g}}{x\text{g}} = \frac{100\%}{10\%}$$

$$x\text{g} = \frac{10\% \cdot 250\text{g}}{100\%} = 25\text{g}$$

LUB

250 g roztworu zawiera x g substancji
100 g roztworu zawiera 10 g substancji

$$\text{czyli } \frac{250\text{g}}{100\text{g}} = \frac{x\text{g}}{10\text{g}}$$

$$x\text{g} = \frac{250\text{g} \cdot 10\text{g}}{100\text{g}} = 25\text{g}$$

Odp.: Aby przygotować 250 g roztworu cukru o stężeniu 10%, należy użyć 25 g cukru.

Zadanie 2

Ile soli znajduje się w 0,5 kg roztworu 2%? Odp. 10g

Zadanie 3

Ile sody i ile wody potrzeba do przygotowania 250g roztworu 2%? Odp. 5g, 245g

Zadanie 4

Ile gram substancji soli znajduje się w 200 g 20% roztworu? Odp. 40g

3. Podsumowanie:

- **Praca domowa:** zad. 29 str.86 „Zeszyt ćwiczeń część 1” Kulawik